

Posudek diplomové práce

Mezičasi

Akademie výtvarných umění v Praze

Studijní program Výtvarná umění

Ateliér Intermédia 1

Vypracovala: Sára Bown Kasanová

Vedoucí diplomové práce: Milena Dopitová

Oponentka: MgA. Tereza Severová Ph.D.

Diplomová práce s názvem „Mezičasy“ reflektuje dlouhodobý zájem autorky, studentky ateliéru Intermédia 1, Sára Bown Kasanové, o zpracování niterných, osobních prožitků a jejich záznam prostřednictvím videa, fotografie a prostorové instalace. Konkrétně se autorka vztahuje k takovým situacím ve svém životě, kdy se jí dařilo přiblížit se k intenzivnímu prožívání přítomného okamžiku. Vychází ze vzpomínek na dobu svého dětství, obdobně silné prožitky nachází ale i v běžném, každodenním životě. V rámci praktické části diplomové práce prezentuje prostorovou instalaci a sérii videí.

Téma prožívání přítomného okamžiku je v současné době, saturované informacemi i vizuálními vjemy nepochybně aktuální. Sára Bown Kasanová cituje německého filozofa Eckharta Tolleho, aby popsala, že žijeme ve světě, který vyžaduje plánování a přípravu na nadcházející události. Zdá se mi, že stres, který podle Tolleho vzniká v rozporu mezi touhou být v budoucnosti a existováním v přítomnosti je opravdu pro dnešní dobu symptomatický.

Zvolené téma dobře souvisí se způsobem, jakým se autorka vyjadřuje prostřednictvím videa. Práce se smyčkou, s prodlužováním času stráveného sledováním jedné věci, s nenarativním charakterem „pohyblivého obrazu“ je pro tento způsob uvažování zásadní. Je nutno zároveň připomenout, že nejde o strategii novou, naopak, je hojně využívána umělci pracujícími s videem už od počátků vstupu tohoto média do galerií (např. instalace TV Buddha, Nam June Paik, 1974). V této souvislosti můžeme mluvit o jednom z typických projevů videoartu, jak je například popisuje kurátor, dramaturg a teoretik Martin Mazanec.¹ Formální zpracování předložených videí tedy není výjimečné experimentálním či inovativním způsobem. Autorka pracuje s již prověřenou formou, ale i tak (nebo právě proto), má její zacílení na čistý, minimalistický obraz potenciál silné výpovědi. Té je podle mého názoru ve výsledku opravdu dosaženo, a to díky pečlivému výběru videí a jejich instalaci. Prostorový objekt využívá stavebního materiálu a dobře rozvíjí námět z videa, který obohacuje o rozměr vnějšího a vnitřního prostoru, a to jak formálně, tak i obsahově. Jako pozitivní vnímám rozhodnutí autorky, která upustila od původního plánu prezentovat všechna videa uvnitř objektu a namísto toho umožnila každému „obrazu“ vyniknout jednotlivě.

Je sympatické, že se autorka rozhodla zkoumat možnosti vnímání času skrze introspekci. I když z přiloženého textu vyplývá, že se jedná spíše o intuitivní postup než o cílenou snahu. Myslím

¹ MAZANEC, Martin. *Výzkumný projekt: český videoart*. [online]. [cit. 26..05.2022]. Dostupné z: <<https://www.advojka.cz/archiv/2008/49/vyzkumny-projekt-cesky-videoart>>

si, že by ve fázi obhajoby diplomové práce měl být celkový koncept či zaměření autora na konkrétní problém víc jasný. Student by si měl umět odpovědět na otázku, kam svou tvorbu směřuje, co by mělo být výsledkem jeho tvorby, či případně výzkumu.

Pokud mám dále hodnotit teoretickou část této diplomové práce, musím nejprve podotknout, že splňuje formální kritéria diplomových prací realizovaných na Akademii výtvarných umění v Praze. Osobně bych doporučila práci strukturovat, jednotlivá témata popsat v úvodu práce, logicky je mezi sebou provázat, zvolit si metodologii a oddělit část teoretickou od praktické. Obsahově mi pak chybí zařazení práce v kontextu historie videoartu, které jsem již zmínila v souvislosti s praktickou realizací projektu. Inspirační zdroje autorka uvádí. Co se týká postupu realizace praktické části diplomové práce, musím podotknout, že odhaluje tvůrčí proces, který je rozpolcený mezi více tématy: téma času, prázdného prostoru, vzpomínek na dětství, či problémů v dospívání... což zbytečně odvádí pozornost a zacílení na snahu o zachycení přítomného okamžiku, který se odehrává tady a teď. V závěru práce nastiňuje Sára Bown další možné perspektivy ve své autorské tvorbě. Zmiňuje, že by se v budoucnu věnovala ráda převážně prostorové tvorbě. Mě se zdá, že její započatý průzkum v médiu fotografie i videa má ještě silný potenciál a že by bylo dobré od něj zcela neupouštět. Bohužel v době vypracování tohoto posudku nemohu posoudit instalaci jako celek a vyjadřuji se tak vlastně především k jejímu konceptu a rozpracované podobě, kterou jsem viděla při setkání s autorkou. Připouštím, že výsledná instalace a prezentace může být přesvědčivější než fáze přípravná.

Práci doporučuji k obhajobě.

Navrhuji udělení titulu MgA. a hodnocení 2 - velmi dobře.

MgA. Tereza Severová Ph.D.